

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 116/20
Luksemburgā, 2020. gada 23. septembrī

Spriedums apvienotajās lietās T-515/13 RENV Spānija/Komisija un
T-719/13 RENV
*Lico Leasing, SA un Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de
Reconversión, SA/Komisija*

Spānijas nodokļu režīms, kas ir piemērojams noteiktiem kuģu būvētavu noslēgtiem finanšu līzina līgumiem, ir atbalsta režīms

Šādā veidā piešķirts prettiesisks valsts atbalsts ir jāatgūst no tā saņēmējiem

2006. gadā Eiropas Komisijā tika iesniegtas vairākas sūdzības par “Spānijas nodokļu līzina sistēmas” (turpmāk tekstā – “SNLS”) piemērošanu dažiem finanšu līzina līgumiem, ciktāl ar to kuģniecības sabiedrībām tika ļauts saņemt cenas samazinājumu 20–30 % apmērā Spānijas kuģu būvētavu būvētu kuģu iegādei. Komisija uzskata, ka SNLS mērķis bija piešķirt nodokļu priekšrocības ekonomisko interešu grupām (turpmāk tekstā – “EIG”) un tajās iesaistītajiem ieguldītājiem, kas pēc tam daļu no šīm priekšrocībām nodeva kuģniecības sabiedrībām, kuras bija iegādājušās jaunu kuģi.

Lēmumā ¹, kas ir pieņemts 2013. gada jūlijā, Komisija uzskatīja, ka SNLS ir valsts atbalsts ² selektīvas nodokļu priekšrocības formā, kas ir daļēji nesaderīgs ar iekšējo tirgu. Tā kā šis atbalsta režīms bija īstenots kopš 2002. gada 1. janvāra, pārkāpjot paziņošanas pienākumu ³, tā valsts iestādēm deva rīkojumu atgūt šo atbalstu no ieguldītājiem, proti, EIG biedriem.

2013. gada septembrī Spānija, *Lico Leasing, SA* un *Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión, SA* (turpmāk tekstā – “prasītāji”) cēla prasību atcelt Komisijas lēmumu. Eiropas Savienības Vispārējā tiesa 2015. gada 17. decembra spriedumā Spānija u.c./Komisija ⁴ ([T-515/13 un T-719/13](#)) nosprieda, ka EIG ieguldītāju saņemtā priekšrocība nav selektīva un ka pamatojums saistībā ar konkurences izkropļošanas un tirdzniecības ietekmēšanas kritērijiem nav pietiekams. Tādēļ Komisijas lēmums tika atcelts, neņemot par citiem prasītāju izvirzītajiem pamatiem un argumentiem. Tiesa, kurā Komisija bija iesniegusi apelācijas sūdzību, ar 2018. gada 25. jūlija spriedumu Komisija/Spānija u.c. ⁵ ([C-128/16 P](#)) atcēla Vispārējās tiesas spriedumu. Faktiski Tiesa uzskatīja, ka Vispārējā tiesa, analizējot nodokļu pasākumu selektīvo raksturu, nepareizi ir piemērojusi Līguma noteikumus par valsts atbalstu un ka pretēji tam, ko tā secināja, Komisijas lēmumā neesot norādīts pamatojums. Norādījusi, ka Vispārējā tiesa nav lēmusi par visiem tajā izvirzītajiem pamatiem, Tiesa uzskatīja, ka tiesvedības stadija neļauj taisīt galīgo spriedumu lietā un tādēļ nodeva lietas atpakaļ Vispārējai tiesai.

Ar 2020. gada 23. septembra spriedumu par atpakaļ nodoto lietu Spānija u.c./Komisija (T-515/13 RENV un T-719/13 RENV) Vispārējā tiesa prasītāju celtās prasības noraidīja.

Pirmkārt, Vispārējā tiesa pārbaudīja nodokļu pasākumu kā valsts atbalsta kvalifikāciju. Šajā saistībā tā vispirms pārbaudīja, vai Komisija varēja secināt, ka priekšrocības, kas ir piešķirtas saskaņā ar SNLS, aplūkojot to kopumā, ir selektīvas. Atsaukusies uz judikatūru par selektivitāti, kas izriet no valsts administrāciju diskrecionārās varas, kad tās īsteno savas nodokļu iekasēšanas

¹ Komisijas Lēmums 2014/200/ES (2013. gada 17. jūlijs) par valsts atbalstu SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06), ko īstenojusi Spānija – Noteiktiem finanšu līzina līgumiem piemērojama nodokļu režīms, pazīstams arī kā “Spānijas nodokļu līzina sistēma” (OV 2014, L 114, 1. lpp.).

² LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

³ Paredzēts LESD 108. panta 3. punktā.

⁴ Skat. [CP 150/15](#).

⁵ Skat. [CP 115/18](#).

pilnvaras⁶, **Vispārējā tiesa norādīja, ka attiecīgo nodokļu režīmu atbilstoši iepriekšēju atļauju saņemšanas sistēmai nodokļu administrācija bija noteikusi, pamatojoties uz neskaidriem kritērijiem, kam ir nepieciešama interpretācija, kuras veikšanai nav nekādu pamatnostādņu. Tādējādi nodokļu administrācija norakstīšanas sākuma datumu varēja noteikt atkarībā no apstākļiem, kuri ir noteikti tādā veidā, kas administrācijai piešķir plašu diskrecionāro varu. Vispārējā tiesa uzskata, ka šo diskrecionāro aspektu esamība bija labvēlīgāka atbalsta saņēmējiem salīdzinājumā ar citiem nodokļa maksātājiem, kas atrodas faktiski un juridiski līdzīgā situācijā.** It īpaši citas EIG varēja arī nesaņemt priekšlaicīgu norakstīšanu ar tādiem pašiem nosacījumiem. **Turklāt, lai noraidītu argumentu, ka atļauja faktiski tika piešķirta visām EIG, kas darbojās attiecīgajā nozarē, Vispārējā tiesa uzsvēra, ka, ņemot vērā tiesiskā regulējuma de jure diskrecionāro raksturu, nav svarīgi, vai tā piemērošana ir vai nav diskrecionāra de facto. Vispārējā tiesa no tā secināja, ka, tā kā viens no pasākumiem, kas ļauj izmantot SNLS, proti, priekšlaicīgas norakstīšanas atļauja, kopumā bija selektīvs, Komisija, nepieļaujot kļūdu, uzskatīja, ka sistēma ir selektīva kopumā.** Pēc tam Vispārējā tiesa uzsvēra, ka jūras kuģu iegādes un pārdošanas tirgus bija atvērts tirdzniecībai starp dalībvalstīm un ka kuģa cenas samazinājums par 20–30 % draudēja izkropļot konkurenci šajā tirgū, kurā darbojās EIG. Tādējādi **nosacījumi, kas attiecas uz konkurences izkropļošanas un dalībvalstu tirdzniecības ietekmēšanas risku, bija izpildīti. Līdz ar to Vispārējā tiesa noraidīja pamatu par pasākuma kvalifikācijas par valsts atbalstu neievērošanu.**

Otrkārt, Vispārējā tiesa pārbaudīja nelikumīgā atbalsta atgūšanu un noraidīja dažādus pamatus, ko prasītāji bija izvirzījuši šajā ziņā. Tā it īpaši noraidīja apgalvojumu, ka ir pārkāpts tiesiskās palāvības princips. Prasītājiem nebija izdevies pierādīt, ka tie no Komisijas bija saņēmuši konkrētus, beznosacījumu un saskaņotus solījumus, no kuriem izrietētu, ka attiecīgais režīms neietilpst “valsts atbalsta” jēdzienā. **Turklāt Vispārējā tiesa konstatēja, ka Komisija savā lēmumā ir pienācīgi ņēmusi vērā tiesiskās drošības prasību, kas tai lika nelikumīgā atbalsta atgūšanu ierobežot laikā.** Atbalsta atgūšana tika attiecināta tikai uz atbalstu, kas bija piešķirts pēc tam, kad tika publicēts Lēmums par Francijas nodokļu EIG, kurš likvidēja tiesisko nenoteiktību, kas izrietēja no lēmuma *Brittany Ferries*⁷. Šajā ziņā Vispārējā tiesa konstatē, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka šī lēmuma publicēšana izbeidza jebkādu tiesisko nenoteiktību, jo šajā lēmumā SNLS līdzīgs režīms bija kvalificēts kā valsts atbalsts. Turklāt Vispārējā tiesa uzsvēra, ka šī konstatējuma spēkā esamību neatspēkoja vēlāki apstākļi, piemēram, iespējama Komisijas bezdarbība saistībā ar attiecīgo režīmu.

Visbeidzot, Vispārējā tiesa noraidīja arī pamatu par atbalsta atgūšanai piemērojamo principu pārkāpumu. Prasītāji kritizē Komisijas lēmumu, ciktāl tajā ir uzdots visu atbalstu atgūt no ieguldītājiem (EIG biedriem), lai gan daļa no nodokļu priekšrocības tika nodota kuģniecības sabiedrībām. Komisija nolēma, ka kuģniecības sabiedrības nav atbalsta saņēmējas, līdz ar to rīkojums par atbalsta atgūšanu attiecās tikai un pilnībā uz ieguldītājiem, kuri bija vienīgie visa atbalsta saņēmēji EIG pārskatāmības dēļ. Vispārējā tiesa nosprieda, ka Komisija, nepieļaujot kļūdu, izdeva rīkojumu visu atbalstu atgūt no ieguldītājiem, lai gan daļu no priekšrocības tie bija nodevuši citiem uzņēmumiem, jo tie netika uzskatīti par atbalsta saņēmējiem. Ieguldītāji faktiski guva labumu no atbalsta, jo piemērojamajā tiesiskajā regulējumā tiem nebija noteikts pienākums daļu no atbalsta nodot trešajām personām.

⁶ Tiesas spriedumi, 1996. gada 26. septembris, Francija/Komisija (C-241/94, 23. punkts); 1999. gada 29. jūnijs, *DM Transport* (C-256/97, 27. punkts); 2013. gada 18. jūlijs, P (C-6/12, 27. punkts), un 2018. gada 25. jūlijs, Komisija/Spānija u.c. (C-128/16 P, 55. punkts). Vispārējās tiesas spriedumi, 2008. gada 28. novembris, *Hotel Cipriani* u.c./Komisija (T-254/00, T-270/00 un T-277/00, 97. punkts), un 2019. gada 20. septembris, *Port autonome du Centre et de l'Ouest* u.c./Komisija (T-673/17, nav publicēts, 188. punkts).

⁷ 2001. gada lēmums *Brittany Ferries* varēja likt uzņēmumiem uzskatīt, ka tādas nodokļu priekšrocības, kādas ir piešķirtas saskaņā ar SNLS, var būt vispārīgi pasākumi, kas neveido valsts atbalstu. Tomēr Komisija uzskata, ka juridiskā nenoteiktība izzuda brīdī, kad tika pieņemts Lēmums par Francijas nodokļu EIG, kurš ir publicēts 2007. gada 30. aprīlī, ar kuru uzmanīgam un informētam uzņēmumam bija jāliek uzskatīt, ka shēma, kura ir līdzīga SNLS, varētu veidot valsts atbalstu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstīs, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gítte Stadler ☎ (+352) 4303 3127